

pb

Tong yulduzi

Vatan yagonadir,
Vatan bittadir!

N: 21-22 (67290-91)
2020-yil 22-iyun

www.tongyulduzi.uz

Gazeta 1929-yil 1-avgustdan chiqa boshlagan O'zbekiston Respublikasi bolalar va o'smirlar gazetasi ISSN-2010-6092

27-IYUN — MATBUOT VA OMMAVIY AXBOROT VOSITALARI XODIMLARI KUNI

NABIRALARIM «TONG YULDUZI»NI SEVIB O'QIYDI

Akmal SAIDOV,
akademik, yuridik fanlari
doktori

Tahririyatingiz jamoasi ana shu yuksak ishonchga munosib bo'lishga astoydil intilmoqda. Sizlar o'z zimrangizdagi mas'uliyatni teran anglab, Vatanimiz, xalqimiz, navqiron avlodimiz manfaatlarini yo'lida sadoqat bilan xizmat qilayotganingiz tahsinga loyiq.

O'zbekistonimizning barcha bolalari va o'smirlari qatori mening nabiralirim ham gazetangizni sevib o'qiydilar. Shu ma'noda, muhim ma'naviy-ma'rifiy ahamiyatga ega ushbu davriy nashrni talabchan-u didli muxlisjonlaringizga qiziqarli va sermazmun, zamonaviy va rang-barang shaklda taqdim etib kelayotganingiz uchun sizlarga minnatdorlik izhor etaman.

Gazetangizning ma'naviy-ma'rifiy ahamiyatini alohida ta'kidlaganim bejiz emas. E'tibor bering:

2020-yil 1-yanvar holati bo'yicha yurtimizda 14 yoshgacha bo'lgan jami bolalar soni 9 million 870 ming 276 nafarni tashkil etmoqda. Shundan 5 million 112 ming 470 nafari o'g'il bolalar bo'lsa, 4 million 757 ming 806 nafari qiz bolalardir.

Ana shu qariyb 10 million nafar bolaning aksariyati «Tong yulduzi»ni o'qiydi. Bu o'rinda gazetangizning adadi haqida so'z ketmayapti, albatta. Binobarin, har bitta maktabga bir donadan gazeta kirib borgan taqdirda ham, o'sha ta'lim maskanidagi qanchadan qancha o'quvchilar, o'qituvchilar, ota-onalar, hattoki bobo-buvilargacha uning ma'rifatidan bahra oladilar.

Har qanday yomonlikning bir yaxshi jihati bo'ladi, deyдилar. Dunyoni larzaga solgan koronavirus pandemiyasi boshqa mamlakatlar qatori

O'zbekistonda ham tarqalgani va yurtdoshlarimizni anchayin tashvishga solib turgani rost.

Shunday murakkab sharoitda qo'lingiz va ko'nglingiz ijodan sovimaganiga shukurlar bo'lsin. Sizlar o'z jajji gazetxonlaringizga davriy nashrning elektron nusxalarini yetkazib berish borasida dadil qadam qo'yganingiz uchun alohida tashakkurimni qabul qilgaysiz.

Fursatdan foydalanib, «Tong yulduzi» gazetasi sahifalarida muntazam berib borilayotgan huquqiy mavzudagi, xususan, bola huquqlari, erkinliklari va qonuniy manfaatlariga doir axborotlar ko'lami, mazmuni hamda sifatini yanada oshirishingizga tilakdoshman.

O'zaro ijodiy hamkorlikdan hamisha manfaatdormiz. Yana bir bor ayyomingiz muborak bo'lsin!

BIZNI BAXTLI QILISH MUMKIN BO'LGAN FURSAT

MUHARRIR MINBARI

Bundan uch yil avval xizmat safari bilan yurtimizga kelgan misrlik jurnalist Varda al Xusayni o'zi bosh muharrirlik qilayotgan «Ahbor al yam» gazetasi haqida faxr bilan gapirib, nashrning adadi 875 ming nuxsa ekanligini, tahririyatda 100 nafardan ziyod ijodiy va texnik xodimlar fidoiylik bilan faoliyat yuritayotganini, gazeta bir nechta davlatlarga ham tarqatilayotganini, eng asosiysi, gazeta tarixi uzoq yillarga borib taqalishini aytgandi. Men undan «Gazetangiz nechanchi yildan buyon chop etiladi?», deb so'raganimda «1947-yildan buyon» degandi. «Sizlar hali yosh respublikasizlar-da», deya qo'lini siltab, menga tasalli bergandek bo'lgandi. Shunda men O'zbekiston bolalar va o'smirlarning «Tong yulduzi» gazetasi 1929-yildan buyon chop etiladi, deyishim bilanoq Varda xonim «qanaqasiga?» deya ajablanganini va undagi faxr hissi menga ko'chib, yurtimizning ko'xna tarixi, ma'naviyati, ma'rifatining teran ildizlari uzoq o'tmishga borib taqalishini, uning Alisher Navoiylari, Bobur Mirzolari, Erkin Vohidov, Abdulla Oripovlari, Zulfiyaxonim, Xalimaxonimlari borligini to'lib-toshib so'zlab bergan edim. Varda xonim buyuk siymolarimiz haqida o'qiganini aytib, juda hayajonlangandi o'shanda.

Bugun har bir soni tarix zarvaraqalariga muhrlanayotgan, 90 yoshga to'lib, 100 yoshga qarab borayotgan «Tong yulduzi» gazetasi avvaldan amal qilib kelinayotgan o'z maktabi, o'z an'analari bor. Shuni mamnuniyat bilan aytishim mumkinki, garchi 90 yil mobaynida yurtimizda turlicha siyosat amalga oshirilgan bo'lsa-da, ammo «Tong yulduzi» gazetasi birgina siyosatga, birgina g'oyaga, ya'ni yosh avlodni vatanparvarlik ruhida, umummilliy

insoniy g'oyalar asosida tarbiyalashga xizmat qildi. Ishonaman-ki, bundan buyon ham mana shu g'oyaga sodiq qoladi.

Oxirgi uch oy, ya'ni karantin davri nafaqat biz – «Tong yulduzi» jamoasini, balki gazetxon o'quvchilarimizni ham sinovdan o'tkazdi. Buni birgina «Tong yulduzi»da e'lon qilingan «Xotira aziz – qadr muqaddas» hamda «Mening yangi qahramonim» nomli insholar tanlovlarga kelgan maqolalar sonidan ham bilish mumkin. Quvonarli jihati shuki, o'quvchilarimiz tushkunlikka tushib qolishmadi, o'qishdan, o'rganishdan charchashmadi, har qanday sharoitda ham bilim olish muhimligini anglab yetishdi, tanlovlarda faol ishtirok etishga va albatta, g'olib bo'lishga harakat qilishdi. Buning uchun eng avvalo, o'z o'quvchilarini, farzandlarini tanlovlarda ishtirok etishga ruhlantirgan barcha ustozlarga, ota-onalarga minnatdorchilik bildiramiz.

Yana shuni aytishim mumkinki, gazetamizning shu yilning 15-iyun sonida siz kutgan tanlov e'lon qilindi. O'quvchilarni mamlakatimizning milliy boyligi hisoblangan elektr-energiyasi, ichimlik suvi, tabiiy gazni

behudaga isrof qilmaslik, uni me'yorida sarf qilishga o'rgatish maqsadida «Boyligni bolalikdan asrang!» respublika rasmlar va insholar tanlovi yana yangi-yangi iste'dodlarni kashf etishga xizmat qilishi, shubhasiz. Zero, har bir o'quvchi ijodkor, har bir o'quvchi iqtidorli, har bir bola salohiyatli. Aytishadi-ku, har bir bola qisman dahlo, deb. Bu kabi noyob fazilatlarini bola yillar davomida rivojlantirib, boyitib, to'ldirib boradi va buning natijasida hayotda o'z munosib o'rnini topadi, jamiyatga naf keltiradi, baxtli yashaydi. Zero, BUGUNni boy berish imkoniyatini, g'alabani, umrni boy berish, deganidir. Bizning esa bugunimizni boy berish niyatimiz yo'q. Shunday ekan, aziz o'quvchim, hoziroq yozing, chizing, o'chiring va yana yozing. Yozganlaringizni bizga yo'llang va yosh muxbirlar safidan joy oling.

BUGUN

Bu bizning jamoa!

**Matbuot va ommaviy axborot vositalari xodimlari
kuni siz-u bizga, barchamizga muborak bo'lsin!**

Bir kuni darsda...

Maktabimiz juda chiroyli va shinam. Darslarimiz ham qiziqarli va mazmunli o'tadi.

Bir kuni odatdagidek darslarga puxta tayyorgarlik ko'rib bordim. Birinchi darsimiz ingliz tili darsi edi. O'qituvchimiz yaxshi kayfiyatda darsni boshladi. Salomlashib bo'lib, juda yoqimli qo'shiq tinglashga tushdik. Yangi so'zlarni o'rganganimizdan keyin ustozim oldingi darsdagi so'zlarni ham mustahkamlab olish maqsadida o'yin o'tkazishni taklif qildi. Birinchi navbatda ko'ngillilardan so'rashini aytdi. Doskaga men va sinfdoshim Rasulbek chiqdik.

O'yin shartiga ko'ra biz o'qituvchimiz aytgan so'zni ingliz tilidagi tarjimasini aytishimiz lozim edi. O'qituvchimiz, kim to'g'ri javob bersa, bir qadam oldinga, javob bera olmagan o'quvchi esa bir qadam orqaga yurishini aytdi. Men birinchi bo'lib shartni bajardim.

Shu o'yin tufayli bildimki, darslarda yaxshi o'qib o'rgansak, ilgarilab boraverar ekanmiz. Aksincha, o'qimasak, hayotda ham hech qanday natijaga erisha olmas ekanmiz.

Zafarbek SA'DULLAYEV,
Xorazm viloyati, Urganch tumanidagi
36-umumta'lim maktabi o'quvchisi

Kimyo darslarimizning birida ustozimiz sinfga 2 ta laboratoriya uskunasi suv olib kirdilar. Biz xursand bo'ldik, chunki amaliy mashg'ulotlar biz uchun juda qiziqarli edi.

Ustozimiz bizga: «Kim mana shu birinchi idishdagi suvni hidlab, ikkinchi idishdagi suvni ta'mini ko'radi?» degan savolni berdilar. Avvaliga hammamiz baravar qo'l ko'tardik. Keyin esa asta-sekin ko'tarilgan qo'llar kamaya boshladi. Ustozimiz yana takror so'radilar, hatto shunda ham qo'limni tushirmadim. Ustozimiz faqat ikki o'quvchini doskaga chaqirdilar. Men bir do'stim bilan doskaga chiqdim. Ustozimiz idishlarni bizga berib, bizni chetdan kuzata boshladilar. Men endigina qo'limni idishga botirmoqchi bo'lgandim, do'stim esa idishdagi suvni hidlab ko'rmoqchi edi, ustozimiz bizni to'xtatdilar va ikkalamizga ham «2» baho qo'ydilar. Keyin esa bu bahoning sababini aytdilar. Biz kimyo fanidan bo'lgan ilk darsimizdayoq xavfsizlik qoidalarini o'rgangan edik. Unga ko'ra, idishlardagi suyuqliklarni hidlash, bevosita qo'l tekkazish mumkin emasdi. Bu qoidalar mutlaqo yodimizdan ko'tarilibdi. Qilgan ishimizdan afsusda edik, shoshqaloqligimiz bizga pand berdi.

Madinabonu HASANOVA,
Qashqadaryo viloyati, Shahrisabz tumanidagi
37-umumta'lim maktabi o'quvchisi

Bolaligida kim ham mashhur teleboshlovchi-yu jurnalistlarga havas qilmagan, deysiz?! Ehtimol, siz ham uy-ingizdagi katta toshoynaga qarab, go'yo ko'rsatuv olib borayotganday o'zingizga o'zingiz gapirgandirsiz yoki maktab sahnasida boshlovchilik qilgandirsiz.

«SINFDOSHIMIZNING OYISI JURNALIST EKAN...»

Xullas, o'ziga yarasha havasmandlariga ega bu kasbni tanlagan borki, kasbidan faqat faxrlanadi. Jumladan, men ham. Garchand hali jurnalist bo'lib o'quvchilarning tiliga tushgudek biror-bir maqola yoki publitsistik to'plam yozmagan bo'lsam-da, bolalar va o'smirlarning sevimli nashri «Tong yulduzi» gazetasi tahririyatida qator yillar davomida ishlab, jurnalistika sohasiga qiziqqan, jajji yuragidagi tuyg'ularini oqqa ko'chirgan bolajonlarga yo'l-yo'riq ko'rsata olganimdan quvonaman. Ba'zan ular bizni ustoz, deb atashadi. Bolajonlar bizni ustozlarga tenglashtirishar, ulardek ulug'lashar ekan, quvonmay bo'ladimi, axir?!

Har kun katta sumkamni ko'tarib ishdan qaytar ekanman, ko'pincha mendan, o'qituvchimiz, deb so'rashadi. Men esa, yo'q, jurnalistman, deyman faxr bilan. Balki jurnalistlarning tashqi qiyofasi, jiddiyligi-yu sipo kiyinishi, kuza-tuvchan nigohi ustozlarnikiga o'xshar-a, nima dedingiz! Albatta, axir jurnalistning ham maqsadi insonlarni hamisha mulohazaga, mutolaaga chorlash, kerak bo'lsa, tarbiyalashdir! Ba'zan esa 5-sinf o'quvchisi bo'lgan o'g'limning sinfdoshlari meni ko'rib, salom-alikdan so'ng bir-birlariga shivirlab: «Asilxo'janing oyisi-chi, jurnalist ekan. Maktabimiz haqida yozib, gazetaga chiqargani esingdami?» deyishadi. Men esa ularga doim gazeta ulashishdan charchamayman. Sinf majlislarida esa biror masala muhokama qilinsa, o'g'limning ustozlari hamisha, «Siz ham fikr bildiring, har qalay jamiyatning ichida ishlab yurgan jurnalist», deganida esa biroz xijolat bo'lsam-da, yana quvonaman. Lekin bu kasbning quvonchilari bilan birga mashaqqatlari ham oz emas. Ustozlarimiz aytishganidek, har bir so'zga mas'ulmiz, har bir ma'lumotga javobgarmiz. Hatto farzandim ham ba'zan kasbimning mas'uliyatini his qilganday bo'ladi. Ayniqsa, ona tili va adabiyot darslaridan berilgan vazifani a'lo darajada bajarmay qo'ymaydi. «O'yijon, biroz yo'nalish berib yuboring, yozgan inshoim ma'lumotlarga boy bo'lishi kerak. Men axir jurnalistning o'g'liman-ku», deya holi jonimga qo'ymaydi. Men esa yana ich-ichimdan suyunaman. Ba'zan uning bolalik sho'xliklarini hikoyamga mavzu qilib olsam, «Voy, nega men haqimda yozdingiz, endi hamma ustimdan kuladi-ku», deydi uyaliib. Men esa jurnalist hamisha hayotda borini yozadi, faqat o'sha odamlar har doim hikoya qahramoniga aylanib ketishadi. Maqsad, ularni uyaltirish emas (shuning uchun hikoya qahramonlarining ismlari aynan berilmaydi) xatosini tushuntirish, boshqalarni esa xulosa chiqarishga chaqirishdir, deya tushuntira boshlayman.

Xullas, aziz bolajonlar, ko'pchiligingiz havas qiladigan bu kasbning ana shunday jihatlar bor. Ana shunday quvonchilari-yu bayramlari bor!

JURNALISTIKAGA MEHRIM BO'LAKCHA

Meni kelajakdagi maqsadlarimdan biri jurnalist bo'lish. Bu kasbga bo'lgan qiziqishimda esa, aynan ushbu nashrning o'z o'rni bor.

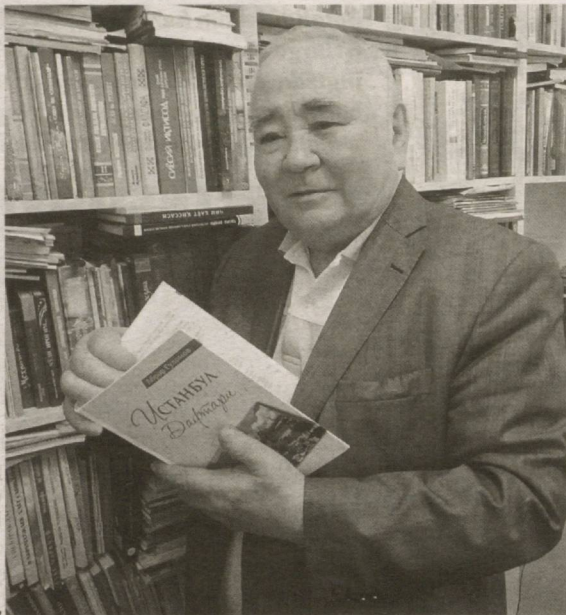
Men bir necha yillardan buyon «Qilich va qalqon» gazetasi qoshida tashkil etilgan «Qaldirg'och» adabiy to'garagi a'zosiman. Ijod namunalarim ilk bora «Tong yulduzi» gazetasida chop etilgan. Bu kasbga mehri jurnalist Nodira Nazarova, to'garak rahbarim Nasibaxon opa Hojimatova uyg'otgan. Ko'ngillaridan chiqqan so'zlari ila qalblardan joy olgan ushbu jurnalistlar men uchun ibrat namunasi.

Hozirda men Tohir Bag'dod televideniyesi, O'zbekiston tumani yangliklari dasturi va «Qilich va qalqon» gazetasi jamoatchi muxbiriman. «Borlig'imsan, Vatanim» nomli she'riy kitobim bosmadan chiqqan. Farg'ona radiosi eshittirishlarida qatnashish menga ruh bag'ishladi. O'zbekiston jurnalistika va ommaviy kommunikatsiyalar universitetining bosma ommaviy axborot vositalari jurnalistikasi talabasi bo'lish uchun kerakli va boshqa sohalarni o'rganishga astoydil harakat qilmoqdaman.

Muhtaramxon HASANOVA,
Farg'ona viloyati, O'zbekiston tumanidagi 68-umumta'lim maktabining o'quvchisi

Sayyora QODIROVA

Nafaqat o'zbek matbuoti tarixida, balki qardosh xalqlar gazetachiligi solnomasida «Tong yulduzi» (o'sha paytdagi «Lenin uchquni») gazetasiday yorqin iz qoldirgan nashr yo'q, desam, yangilishmayman. O'sha paytda bu bolalar gazetasining bir kunlik nashri tiraji 1 million 350 ming nusxani tashkil etgan. Bunday ommaviy tirajni milliy matbuot tarixida boshqa birorta nashr zabt eta olmagan.

Jabbor RAZZOQOV,
O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan jurnalist

NAVQIRON AVLODNING MA'NAVYIY QALBI, G'OYAVIY QALQONI

O'sha davrlarda bu gazetani nafaqat bolalar, balki o'qituvchilar, ota-onalar ham sevib o'qishgan. Shu sababli, gazetani har bir oilaning sevimli nashri bo'lib, uni orziqib kutishgan.

Gazetaning keng ommaga yetib borib, bolalar tarbiyasida katta rol o'ynashida uning obunasini yuksak saviyada tashkil etgan xalq ta'limi vazirligining alohida o'rni bo'lgan. Ular davlat siyosatini bolalar gazetasi orqali yoshlar ongiga singdirishda nashrning rolini to'la tushunib, uning barcha o'quvchilarga yetib borishini ta'minlaganlar.

Hozirgi kunda respublikamizga tanilgan olimlar, shifokor-u muallimlar – bar-

cha-barchasi uchun chinakam ustoz shu gazeta bo'lgan.

Bu so'zlarni ta'kidlashimdan maqsad, mening ham jismimda shu gazeta bilan ishlash jarayonida kechgan yorqin xotiralar hamon jo'sh urib turadi. Bolalar gazetasi – bu Vatan kelajagi bo'lgan navqiron avlodning ma'naviy qalbi, mehri, g'oyaviy qalqoni. Uni e'zozlash, obro'sini oshirish, yanada ommalashtirish muassislarning burchi, vazifasi.

Bayram arafasida bolalar nashrlarining fidoyi jurnalistlarini, faxriylarini qutlug' ayyomlari bilan qutlab, dilimdan kechgan fikr-mulohazalarimni ham bayon etishga jazm qildim.

Bolalar jurnalistikasi XXI, ya'ni media asrida yangi texnologiyalar bilan hamnafas odimlamoqda. O'zbekiston bolalar va o'smirlar nashrlari «Klass!» (rus tilida), «Tong yulduzi» (o'zbek tilida) sizlarning sevimli gazetangiz bo'lib qolmoqda.

HAR BIR SO'ZI QADRLI

Shoista SHOSAIDOVA,
«Klass!» gazetasining Bosh muharriri

Darvoqe, Siz bolajonlarda bu nashrlarning o'quvchisigina emas, faol yosh muxbiri bo'lish imkoniyati ham mavjud. Qanday qilib, deysizmi? Bu juda oddiy. Masalan, siz maktabdagi turli tadbirlar to'g'risida, sevimli o'qituvchilaringiz haqida maqolalar yozishingiz, qiziqarli darslardan reportajlar tayyorlashingiz mumkin va ularni albatta, sevimli nashrlaringizga yo'llang. Shuningdek, she'r va hikoyalar qoralab, bizga yuboring. Buni aksariyat yosh muxbirlarimiz yaxshi bilishadi. Ammo ularning safi yanada kengaysa qanday yaxshi!

Rus tilini o'rganish niyatidagi bolalar uchun ham «Klass!» yaxshi o'qituvchi bo'la oladi. «Klass!» gazetasi respublikadagi rus tilida chop etiladigan yagona bolalar nashri hisoblanadi. «Klass!»ni o'qib borsangiz, sira afsuslanmaysiz!

Hademay yurtimizda Matbuot va ommaviy axborot

vositlari xodimlari bayrami keng nishonlanadi. Maqola, she'r yoki ertak yozasizmi, demak, bu sizning ham bayramingiz! Shunday ekan, barcha yosh qalamkashlarimizni, gazetamizning faol muxbirlarini bayram bilan tabriklayman!

Fursatdan foydalanib, «Tong yulduzi» tahririyati jamoasini ham kasb bayramlari bilan muborakbod etaman. Bolalar gazetasining birinchi soni chiqqaniga ham salkam bir asr bo'lib qoldi. Ammo uning har bir soni, har bir so'zi qadri. Sizning mehnatingiz har bir yangi avlod uchun juda qadri va foydali. Bu borada sizga ijodiy barkamollik tilayman!

SHARAFLI KASB EGALARI

Jurnalist. Ushbu so'zni eshitganimda, ko'z o'ngimda shijoatli, nigohi o'tli, otashqalb insonlar qiyofasi namoyon bo'ladi. Yangiliklarga intiluvchan, xalq manfaatini ustun qo'yadigan kasb egalari gavdalanadi. Aslida, kundalik hayotimizning ajralmas qismi bo'lib qolgan, ommaviy axborot vositalari, televideniye, radiolardagi chiqishlar, dasturlar mana shunday insonlarning samarali mehnati natijasidir.

Haqiqiy jurnalist qanday bo'lishi kerak, degan savolga Muhtaram Yurtboshimizning quyidagi fikrlari javob bo'la oladi: «El-yurtimizning ezgu orzu-istaklarini ro'yobga chiqarish, bu yo'lda g'ov bo'lib turgan turli to'siqlarni, byurokratizm, loqaydlik, ta'magirlik, korrupsiya kabi salbiy illatlarni dadillik bilan ko'tarib chiqib, ularga qarshi murosasiz jamoatchilik fikrini shakllantirishni o'z kasbi, o'z hayotining ma'no-mazmuni deb biladigan jurnalistlarni men haqiqiy

jurnalist, deya hisoblayman».

Zero, insonlar hayotini farovon etish uchun fidoyilik ko'rsatish, o'z kuchiga ishonib, ertangi kungacha ishonch, qat'iy dadillik, aniq maqsad bilan yashamoqlikning o'zi bir saodatdir!

Laylo ESONMURODOVA,
Qashqadaryo viloyati, Kitob tumanidagi 5-umumta'lim maktabi bitiruvchisi, «Boyligni bolalikdan asrang!» tanlovi g'olibi (2019-yil)

24
O'ZBEKISTON

BO'LAJAK JURNALISTLARGA GAPIM BOR!

Jamshid UMRZOQOV,

«E'tirof - 2015», «Yilning eng yaxshi jurnalisti» mukofotlari sovrindori:

– Avj bilan yangraydi madhiyang, Porlaydi yuksakda quyoshing...

...Ana shu misralar bilan boshlanuvchi qo'shiqni eshitsam, bolaligim esimga tushib ketadi. Anchagina sho'x bola bo'lganman. Yoshligimni eslasam, opalarim turmushga chiqqanida oyimga, «Nimaga opalarimni begonalarga berib yuboryapsizlar?» deb xarxasha qilganim, to'yga mehmon bo'lib kelgan ayollarni oldimga solib quvganim – bolalarcha beg'uborlik ekanini tushunib yetaman. Ota-onam bog'dorchilik bilan shug'ullanishgan. Bir kuni onam ishdan charchab kelib, televizorni yoqsalar, «Axborot» ko'rsatuvida suxandon hukumatning yangi qarorini e'lon qilayotgan ekan. Ko'rsatuvni ko'rayotib, «Qaniydi, mening ham biror farzandim shunday sohir ovozi suxandon bo'lsa...», degan ekanlar. U paytlarda men hali dunyoga kelmagani edim. Bu voqeani keyinchalik opalarim aytib berishgan...

Ko'pchilik meni ommaga so'nggi 2–3 yilda tanildi deb fikrlaydi. Ammo men birinchi jonli efirga chiqqanimdanoq oilam, sinfdoshlarim, kursdoshlar, qo'shnilarim, hatto televizor ko'rishni uncha xushlamaydigan yaqinlarim ham qo'ng'iroq qilib: «Jamshid, sen televizorda chiqding-a?», deb e'tibor qaratishganida, boshim ko'kka yetgan. Bir kuni yosh jurnalistlar bilan uchrashuvda ularning maqsadni juda

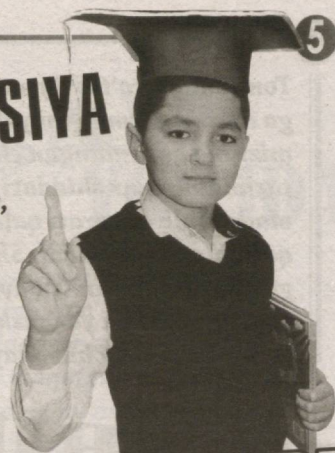
kichik olishganiga guvoh bo'lib, afsuslandim. Shuning uchun, fursatdan foydalanib, ularga shunday demoqchiman:

– Ukalarim, singillarim! Dunyoga hayrat ila boqayotgan qora ko'zlar! Bugungi shiddatli hayot, tezkor zamonda o'z o'rnini topishga intiq, ilhaq yoshlar. Qarang, qanday baxtli zamonda, yurtida yashayapmiz. Sizga kattalar, maqsadlarning ro'yo deyishsa, biz ham sening yoshingda sendek xayolparast edik, osmondagi yulduzni benarvon uradigandek qanot chiqarib, samolarga parvoz qiladigandek edik, desalar, ishonmang! Parvoz qila olmagan ular, sen emas! O'z oldinga katta-katta maqsadlar qo'y, chunki sen endi orzular og'ushida yashaydigan bolakay, qizaloq emas, aniq maqsad sari intilib yashaydigan o'smirsan, yoshsan! Sen bugungi yoshlar qarshisida imkoniyatlar eshigi keng ochilgan, global zamonda maqsadlarga eltuvchi to'g'ri yo'ldan boryapsan. Faqat o'qish, o'rganish, intilish, ilm cho'qqisini egallash orqali porloq kelajagingni yaratasan!

KORRUPSIYA

Tahlillarga ko'ra, korrupsiya holatlari jahon iqtisodiyotiga har yili o'rtacha 2,6 trillion dollar zarar keltirar ekan.

«TONG YULDUZI»DA HUQUQ DARSII

Dunyodagi korrupsiya darajasini o'rganuvchi TRANSPARENCY INTERNATIONAL xalqaro tashkiloti indeksida O'zbekiston so'nggi 3 yilda 12 pog'onaga ko'tarildi. Chunki yurtimizda so'nggi uch yil ichida jamiyatni korrupsiya illatidan tozalash, uni yuzaga keltiruvchi omillarga barham berish uchun hukumat darajasida jiddiy e'tibor berilmoqda.

INSON HUQUQLARI UMUMJAHON DEKLARATSIYASI

5-MODDA. Hech kim qiynoqqa yoki shafqatsiz, g'ayriinsoniy yoki qadr-qimmatni xo'rllovchi muomala va jazoga duchor etilmasligi kerak.

6-MODDA. Har bir inson qayerda bo'lishdan qat'iy nazar, o'zining huquq subyekti sifatida tan olinishiga haqli.

8-MODDA. Har bir inson unga Konstitutsiya yoki qonun orqali berilgan asosiy huquqlari buzilgan hollarda nufuzli milliy sudlar tomonidan bu huquqlarning samarali tiklanishi huquqiga ega.

10-MODDA. Har bir inson huquq va burchlarini belgilash va unga qo'yilgan jinoiy aybning qanchalik darajada asosli ekanligini aniqlashi uchun to'liq tenglik asosida uning ishi oshkora va adolat talablariga rioya qilingan holda mustaqil va xolis sud tomonidan ko'rib chiqilishi huquqiga ega.

N. NAZAROVA tayyorladi

Tong chog'i ko'tarilayotgan quyosh yuraklarimizga nurning irmog'ini yetaklab kiradi. Tuyg'ularimizning qatimlangan choklari uziladi. Hayotga tashnalik, umr shiddati bir zumda o'z og'ushiga oladi. Qalb harorati qalamga ko'chadi. Oppoq qog'ozlarga to'kiladi. Shunda so'z bilan yashayotgan har bir kunimiz bayramga o'xshaydi. Nafaqat o'xshaydi, balki yashash ehtiyojiga, zaruratiga aylanadi. Xuddi havoday, suvday.

MATBUOT — DAVR TOMIRI

Dilfuza SHOMALIKOVA,
«G'uncha» jurnali Bosh muharriri

Jurnalistlik shu kunning nafasi, qadami va ertangi kun tarixiga bitilajak tarixiy voqealidir. Jurnalist uni

ko'radi va his qiladi. Shu zaminni osmon qadar, shu osmonni yer qadar e'zozlaydi. Uni hamisha tinch va musaffo ko'rgisi keladi. Bu tuyg'ular zamirida eng samimiy dil kechinmalari va haqqoniy holat ifodasi uyg'unlashadi. Hayotimizni qamrab olgan har bir jabha jurnalistlarimizning dadil chiqishlarida bugun aksini topmoqda.

Tasavvur – fikr mahsuli, o'ylarning xotimasi, rejalarining avvolidir. Rejalar bolalikning, o'smirlilikning ilk va mustahkam paydevoriga orzular pillapoyasi bo'lib to'shaladi. Mashaqqatli kasbning ostonasiga ilk qadam qo'yilishi bilanod ko'p narsa zohir bo'ladi: mehnat, o'qish, izlanish, tahlil. Bu qalam ahli uchun bir umr shiorga aylansagina qadamni bosganda dadil, aytar so'zi kesgulik, e'tirozlardan holi, zamon bilan hamnafas bo'ladi.

Bobur Mirzo aytdi: «So'z orqali odamning o'zini ko'rish mumkin». Donishmandlar esa, so'z amalning soyasi, deydi.

Asrimiz tezkor, shiddatkor axborot asri. Demak, har bir ijodkordan chaqindek tezlik, havodan-da uchqurlik talab etadi. U bo'layotgan voqelikni nafaqat ilg'ay olishi, balki keng omma fikriga, o'y-mulohazalariga xolislik nuqtayi nazaridan yetkaza olishi ham o'ta muhim. Uning har bir munosabatida o'zligi ko'rinib borsagina, o'quvchilar ham o'zligini anglash hissiyatini yanada teranroq tushunib yetadilar.

O'zbekistonimiz bugun dunyo bilan tillashayapti, dillashayapti. O'zining muqim va baland o'rnini egallab ulgurdi. O'tkir qalam sohibi unga hamnafas! Hayotimizdagi, jamiyatdagi, biz bilan bir olamdagi har bir nuqta va hodisalar shunday dolzarblik bilan yoritilayapti. Bugungi kun jurnalisti bilimdon, zukko, izlanuvchan va yaratuvchidir.

Matbuot – bu davr tomiri. Bu tomirda oqayotgan har bir lahzada umrboqiylik yashaydi. Bu jon tomirlari, ular kecha bilan bugunni, bugun bilan ertani bog'laydi.

So'z yo'lidagi hamkasbim, o'quvchim – so'zning suratini – yuragini, yuragidagini chizmoqchi bo'lgan, ko'nglidagini ko'ngillarga ilinib qadr topganlarim, kasb bayramingiz muborak bo'lsin!

Ingliz tilini o'rganamiz! Let's learn English!

HOW TO BECOME A JOURNALIST?

GATHER THE INFORMATION

Gather the information you need to construct your story. In non-fiction, like in journalism, this may require visiting the location where the story takes place, interviewing witnesses and people involved in the event, and using online search engines for further research.

WRITE A STRONG LEDE

Every story needs a great opening. In news writing, this is called a lede. This opening paragraph delivers the story's essential information by answering the five W's: who, what, where, when, why. These are the building blocks of any good story, whether it's a fictional narrative, technical writing, or a content marketing article. Lead with a strong summary of events that hooks the reader from the top.

USE QUOTES

Good journalism usually includes interviews with people involved in a story. This provides different perspectives and keeps the reporter in the role of an outside observer, similar to the third-person point of view in a short story or novel. If you're writing a non-fiction book, quotes are essential to create a well-rounded piece. In fiction, your characters will provide quotations through dialogue.

VERIFY YOUR SOURCES

Telling true stories requires a journalist to gather information from numerous sources. Reporters need to verify the information from their sources to ensure accuracy. In freelance writing, when you turn in your story, you should always provide links to where you found information and a phone number for each person you interviewed.

EDIT YOUR WORK

A newsroom is a fast-paced environment with a steady stream of stories passing from writers to editors before they go to print. All writers should do a spell check and edit their work for clarity and content. Take a cue from news writing and have a professional editor refine your story before you publish.

There are several forms of journalism with different types of audiences. A single publication (such as a newspaper) contains many forms of journalism, each of which may be presented in different formats. Each section of a newspaper, magazine, or website may cater to a different audience.

SOME FORMS INCLUDE:

- Access journalism – journalists who self-censor and voluntarily cease speaking about issues that might embarrass their hosts, guests, or powerful politicians or businesspersons.
- Citizen journalism – participatory journalism.
- Broadcast journalism – written or spoken journalism for radio or television.
- Photojournalism – the practice of telling true stories through images.
- Tabloid journalism – writing that is light-hearted and entertaining. Considered less legitimate than mainstream journalism.
- Yellow journalism (or sensationalism) – writing which emphasizes exaggerated claims or rumors.

Ingliz tilini o'rganamiz! Let's learn English!

VOCABULARY TASK

Complete the sentences with the words in the box. Then write the extra words in the empty box.

Words: anchor, blogs, current, flash, headlines, international, interview, journalist, local, media, news, paper, podcast, report, website

- If the headlines are interesting, then I read the _____.
- A) How was the _____?
B) Very long. They asked too many questions.
- My father is a _____. He works in a TV studio presenting the news.
- He just reads the _____ in the newspaper, not the whole report.
- I usually download some _____ and listen to them while I walk to work.
- _____ news is more interesting than national news.
- My sister is a news _____. She reads the news in a local TV show.
- You can give your opinion in a _____ affairs show.

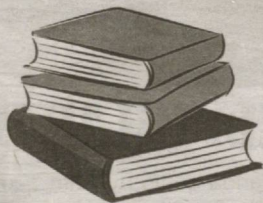

RIDDLES

What becomes smaller when you turn it upside down?

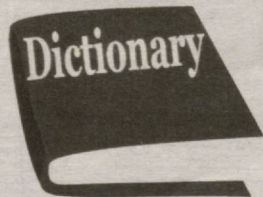
What goes up and down but does not move?

I seek out content created by folks, Who get what I am going through.

What five-letter word becomes shorter when you add two letters to it?

Where does success come before work?

Turn us on our backs and open up our stomachs, and you will be the wisest but at the start a lummoX. What are we?

SHORT+ER

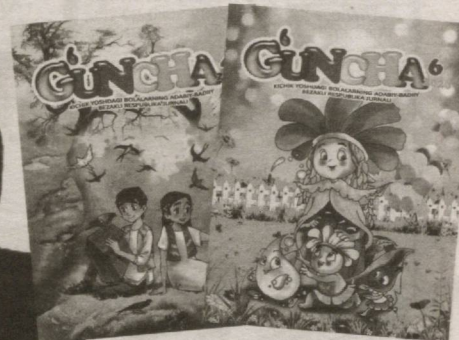
Muhammadsharif FAYZULLAYEV

ANIQ MAQSAD YO'LIDA

Bu yil matbuotdagi faoliyatimga 32 yil bo'libdi. O'rta maktabning 5-sinfida o'qiyotganimdan she'rlar mashq qila boshlaganman. 9-sinfdaligimda yoshlar gazetasida ilk maqolam chop etilgan. U paytlar hozirgidek gazeta va jurnallar ko'p emasdi. Borlarining esa obro'si, nufuzi baland edi. Shu bois, kimningdir bir dona she'ri yoki hikoya, maqolasi chop etilsa, ko'pchilik darrov eshitardi, topib o'qishga harakat qilardi.

Zahro HASANOVA, «Gulxan» jurnali Bosh muharriri

Matbuotda maqolasi chiqqan yoki ijod namunasi chop etilgan bolalar o'zi yashaydigan hudud, o'qiydigan maktabida yulduzga aylanib qolardi. Gazetadan tahririyat raqamini olib, u yerga qo'ng'iroq qilib rahmat aytganman. Shunda telefon go'shagini ko'targan taniqli jurnalist Abduhamid Fozilov menga ta'til kunlari, vaqtingiz bo'lganda tahririyati-

mizga kelib turing, jurnalistlar bilan yaqindan tanishasiz, ish o'rganasiz, deb taklif qildilar. Men, to'g'risi, hecham kutmagan edim... Bir amallab rahmat, deya oldim. So'ngra, uyga kelib ota-onamga aytdim, ular ham sevinib ketishdi. Xullas, kuchli hayajon va hayrat bilan osmono'par binoning tahririyat joylashgan 13-qavatiga chiqdim. Abduhamid aka ishlaydigan xatlar bo'limining eshigini taqillatib, xonaga kirdim. Xonada uch kishi ishlab o'tirishardi. Abduhamid aka meni xuddi katta odamni kutib olayotgandek madaniyat bilan qarshi oldilar. Men o'zimni tanishtirdim. U kishi stoldagi yuzlab xatlarni ko'rsatib, «Bular sizga o'xshagan yoshlarning xatlari. Ular respublikamizning turli viloyatlaridan kelgan. Xatlar shunchalik ko'pki, kun bo'yi ularni o'qib chiqishga ulgurilmay qolamiz. Sizdan iltimosim, vaqt topganingizda redaksiyaga kelib, mana shu xatlarni ro'yxatdan o'tkazishga yordamlashib tursangiz. Bizga yuborgan xatingizdan yozuvingiz chiroyli va bexato ekanligini ko'rdim. Demak, siz bu ishni uddalay olasiz. Qolaversa, bo'lajak jurnalist sifatida bu kasbning sir-sinoatini shu yerda o'rganib borasiz. Ajab emas, kelgusida oliygohga kirib, safimizga qo'shilsangiz», dedilar ochiq chehra bilan.

9-sinf o'quvchisi uchun birdaniga shuncha yaxshi gaplarni eshitish kosmosga uchish bilan barobar edi. Sevinib ketdim. Hoziroq qolib yordam berishga tayyorligimni aytdim. Oradan ikki soatlar chamasi vaqt o'tgach, Abduhamid aka, «Buguncha yetadi, uyingizdagilar xavotir olmasin. Vaqt topsangiz, erta-indin yana keling», dedilar.

Uyga qaytyapman-u, go'yo osmonlarda uchib yurgandekman. Nimalar bo'lganini, meni qanday kutib olishganini oila a'zolarimga to'lib-toshib gapirib berdim. Ertasi kuni ertalab hammadan avval kelib, gazeta binosining ruxsatnomalar yoziladigan darcha oldida turib oldim. Shu kundan boshlab menda jurnalistika va ijod bilan bog'liq shirin orzular, so'ngra esa aniq maqsad paydo bo'ldi: ko'proq o'qish-o'rganish, men tanigan va bilgan ustoz jurnalistlar kabi Vatanga, xalqiga sidqidildan xizmat qiladigan fidoyi kasb egasi bo'lish.

QONDOSHLAR — JONDOSHLAR

9 YOSHDA «TONG YULDUZI» BILAN DO'STLASHDIM

Yoshimizga yosh qo'shilgani sari umr kibimizning sahifalari ko'payib boraveradi. Yoshlikning osmonlarni to'ldiruvchi orzulari, samimiy tuyg'ulari inson hayotining gullagan fasllari bo'lib qolaveradi. Sevimli adibimiz Hamid G'ulomning she'ridagi parchani eslang:

«Yurak ilk sevgiga yana to'lsaydi,

Oh, sening yoshliging menda bo'lsaydi...».

Yoshlikdagi do'stlik – umring davomida ishongan insonlarning yoningdaligini his qilish bu oliy baxt.

Yuqoridagi yoshlikka berilgan ta'riflar bo'lajak jurnalistning mulohazalari va badiiy jurnalistikaga qo'ygan kichik bir qadami. «Tong yulduzi» gazetasiga o'zimga ilk she'riy mashqlarimni olib borganimda, bor-yog'i 9 yoshda edim. Juda ko'p gapirdim, hali g'o'r, she'riyat qoidalariga uncha to'g'ri kelmaydigan bolalarcha she'rlarim bilan ko'p maqtanardim. Jurnalist opalarim she'rlarni shoir ustozimiz Axtamqul Karimov qabul qilishlarini aytib, ichkaridagi xonaga kirgazib yuborishdi. Axtamqul aka salom-alikdan so'ng indamay she'rlarimni o'qishga kirishib ketdilar. Men esa o'zimni tinmay maqtardim... Nihoyat, she'rlarimni o'qib chiqib, ruhimni sindirib qo'ymaslik uchun bu mashqlar she'r darajasida emasligini chiroylik so'zlarga o'rab tushuntirdilar va menga ikkinchi imkoniyat berishlarini, kelasi safar eng yaxshi ko'rgan, puxta ishlagan she'rimni olib kelishimni tayinladilar. Men

Axtamqul akaning oldilarida qattiq uyaldim. Keyingi safar yana keldim, faqat bu gal she'r emas, maqola olib kelgandim. Maqolam

ustoz jurnalistlarga ma'qul kelib, gazetada chop etildi. Keyinchalik turli mavzulardagi maqolalarim bilan gazetamizning faol yosh muxbiri bo'lishdek baxtga erishdim. Lekin har gal qadrdon tahririyatga kelarkanman, ichkaridagi xonaga kirmasdim. Nazarimda, ichkarida Axtamqul aka hamon meni kutayotgandek tuyulardi. Oradan yillar o'tsa ham,

ustozning imtihonidan o'ta olmaydigandek bo'laveraman.

Bir kuni gazetamizga bag'ishlab yozgan she'rimni Bosh muharririmiz Feruza opa Adilovaga o'qib berdim. Ular, albatta, gazetaga berish kerak, dedilar va men she'rimni qandaydir ichki hayajon bilan topshirdim. Oradan uch-to'rt kun o'tib she'rim gazetaning birinchi sahifasida berilayotganini eshitdim. Suratga tushish uchun borganimda, jurnalist Nodira opa she'rimni Axtamqul aka ham yaxshi deb ma'qullaganini aytdilar. Xursandligimdan ustozning oldilariga kirib, meni eslaysizmi, deb aytmoqchi bo'ldim-u, lekin tanimasalar xijolat bo'lib qolishdan cho'chib o'zimga bosdim. Muhumi, men ularning ikkinchi imkoniyatlarini, ishonchlarini oqlagandim. Shunda men kelajakda o'z oldimga jurnalist bo'lishni va «Oltin qalam» mukofotini olishni maqsad qilib qo'ydim.

Jurnalist sifatida izlanish men uchun katta mas'uliyatdek tuyuladi va bu ishdan sira charchamayman. Zero, hamma qo'ldan keladigan ishni qila oladi. Agata Kristi «Aqlli odam xulosa chiqaradi», deydi. «Tong yulduzi» jurnalistlari men uchun ustozlardir. Ishonamanki, maqsadim yo'lida qadrdon gazetam nur sochib, yo'llarimni yoritib turadi.

Otabek ORTIQOV,
poytaxtimizning Shayxontohur tumanidagi
169-umumta'lim maktabi 11-sinf o'quvchisi

«Yodimda... Yoshligimda vafilarni juda yoqtirardim. Har doim bayram kunlarini orziqib kutardim. Chunki o'sha kunlari turli xil mazali vafilarni tayyorlanardi. Lekin kunlarning birida kech uyg'olib, mazali nonushtadan quruq qoldim...».

«Vafilardan quruq qolganimdan o'ksinib yig'lab yubordim. Lekin xonamga qaytib ko'zlarimga ishonmadim. Chunki kimdir xonamda vafilarni qoldirib ketgandi».

«Menimcha, vafilarni oqko'ngil saroy oshpazi qoldirgan bo'lsa kerak».

«Yana yodingdami, velosipedda uchib katta xonadagi byustni sindirib qo'ygandim».

«Eslolmasang kerak. Lekin o'sha kunning ertasi-gim kimdir o'sha xonani barcha jihozlardan tozalab qo'yibdi...».

«Bu ishlarni kim qilganini haligacha bilmayman».

«Aytganday, yana admiral Nelson portreti bilan ham qiziq voqea bo'lgan. Men bu portretni juda ham yoqtirardim».

«Lekin onam uni markiz Frederborgga sovg'a qilib yubordilar».

«Suratni juda ham qumsardim. Lekin...».

«Kunlarning birida eski portret o'rinda avvalgisidan ham ajoyib yangi kartina paydo bo'ldi».

«Men uchun suratni kim ilib qo'ygani ham sirligicha qoldi... Lekin bu ajoyib edi...».

«Buni qara-ya! Axir bu bizlar-ku. Ilgari buni payqamagan ekanman».

«Shuncha vaqt mening kunlarimni quvonchga to'ldirgan sen ekansan-da!».

«Biz necha yillarni qo'ldan boy berdik. Qanday qilib bu aka-ukalar bir-birlariga bu qadar be-mehr bo'lishlari mumkin?».

«Ular sen o'ylagandan ko'ra mehliroq. Buni qanday isbotlashni ham bilaman. Ularning ikkisini ham Erendella maydoniga chaqirtir-sang, bas. Uyg'ini menga qo'yib ber».

«Mening pechim ichiga qushlar qanday qilib kirib qolganidan mabodo xabaring yo'qmi?».

«Butun qirolikka pishiriqlarim tekin ekanini ovoza qilmasang, qushlar pechingda bo'lishmasdi».

«Barny, Born Erendella ahlining sizga aytadigan gaplari borgan o'xshaydi».

«Singilginam, senga iqror bo'lishim kerak...».

«Bayram tongida uxlab qolib, yig'laganing yodimda».

«Xafaliging sababini anglab, xonamdagi vafilarni sening xonamga chiqarib qo'ygandim».

«Velosipedda byustni sindirganing ham, eshigim ortida ko'z yosh qilganing ham yodimda...».

«... ertasi kuni barvaqt uyg'olib, o'sha xonadagi barcha jihozlarni boshqa xonamga ko'chirib qo'ydim».

«Admiral Nelsonning portretni qanchalar yaxshi ko'rishingni onamiz bilmas edilar. Keyinchalik bu xatoni onam bilan birgalikda to'g'riladik».

«Ukangni kuchukchasi yo'qolib qolganda, uni qidirib topgandim. Esingdami?».

«Shuncha ki u ukam uchun juda ham qadri...».

«Uni sen qaytarib kelganmiding?».

«Sen esa tunov kuni akang eshigida pishiriqlar qoldirib ketding...».

«Pishiriqlarni sen qoldirganmiding?».

«Ularni pishirib yeyishga vaqt yo'q edi-da!».

«Yarashib olgan bo'lsangiz, sizlarga yangiligim bor. Sizlarning vafilaringiz va mening shirin qiyomimdan ajoyib shirinlik tayyorlasak bo'ladi».

«Sen vafilarni pishirasan, men esa savdo bilan shug'ullanaman».

«Yo'q, savdo bilan men shug'ullanaman, akaginam...».

«Ha, menimcha, bu yaxshi taklif».

«Balki bundan keyin birgalikda ishlarmiz».

«Janjal boshlanmasidan keta qolaylik. Xo'sh, tushlikka nima yeymiz?».

«Nima bo'lsa ham, vafli bo'lmasa bo'lgani».

MEN JURNALIST BO'LAMAN

Bir kuni, maktabimizda «Tong yulduzi» gazetasi xodimlari bilan ijodiy uchrashuv tashkil qilindi. Men onamning maslahatiga binoan gazeta xodimiga yozgan maqola va hikoyalarimni ko'rsatmoqchi bo'ldim.

Tadbir kuni maktab faollar zali mehmonlar va o'quvchilar bilan to'ldi. Rus tili o'qituvchimiz Feruza opa «Tong yulduzi» gazetasi muxbiri Sayyora Qodirovani sahnaga taklif qildilar. Sayyora opa o'quvchilarga gazeta haqida ma'lumot berar ekanlar, agar orangizda gazetamizda o'z maqolalarini chiqishini istovchilar bo'lsa, bizga murojaat qiling, dedilar. Tadbir tugadi. Journalist opa maktab darvozasidan chiqib, avtobus bekatiqarab ketdilar. Ortlaridan yetib borib, o'zimni tanishtirdim, ular maqolalarimni olib ketdilar, meni tahririyatga taklif qildilar. Oradan bir necha kun o'tgach, sevimli nashrimiz «dunyoga keladigan» joyga bor-

dim – Navoiy ko'chasi, 30-uyga! Ushbu nashrning yaqin do'stiga aylandim. Uning sahifalarida 10

ga yaqin katta-kichik maqolalarim chop etildi. Shu tariqa jurnalistika olamiga kirib keldim.

«Tong yulduzi» gazetasi maqolalarim bosilgach, tengdoshlarimdan ko'plab qo'ng'iroqlar bo'ldi. Albatta, bunday qo'ng'iroqlar, maktublar bu kasbga bo'lgan ishtiyoqimni oshirdi.

Men kelajakda mashaqqatli va sharaflilik kasb egasi – jurnalist bo'lmoqchiman. Bu kasb egasi bo'lish uchun esa insonning ko'ngli

toza, noyob iste'dodi, teran nigohi, nozik didi bo'lishi kerak. U xalqning dardini tinglab, muammolariga yechim topishda ko'makchi bo'lishi kerak. Journalistning eng muhim xususiyati xolislik hisoblanadi. Shuningdek, undan har qanday yangilikni tezkorlik va shaffoflik bilan ommaga yetkazish talab qilinadi. Shundagina u xalq mehrini qozona oladi.

Men ana shunday mohir jurnalist bo'lish uchun puxta o'qib-o'rganyapman, tinimsiz izlan-yapman.

Azizbek ABDUMALIKOV,
Toshkent shahar, Chilonzor tumanidagi 202-umumta'lim maktabi o'quvchisi

«STAND UP» QIROOLICHASI»

...Yuristlar malakasini oshirish markazidagi mashg'ulotga shoshilayotgandim. Toshkent shahridagi chorrahalaridan birida avtomobillar harakati to'xtatildi. Bu holatni e'tiborsiz qoldira olmadim. Muharririmizga qo'ng'iroq qilib, ushbu manzilga zudlik bilan tasvirchilar guruhini yuborishini so'radim. Tasvirga olish guruhimiz yetib kelguncha boshlovchiga ma'lumotlarni SMS orqali yuborib turdim. Lavha dasturga kiritildi. Men bu joyda suv to'planib qolayotganining sababini, shuningdek, bu favqulodda vaziyat maxsus xizmat xodimlari tomonidan nazoratga olingani haqida lavha tayyorladim va tezkorlik bilan tomoshabingga yetkazdim.

«Sevimli TV»da faoliyat yuritayotgan jurnalist opangiz Mo'tabar Nurmuhammedova sharaflilik, ayni damda o'ta mashaqqatli kasbni ardoqlab kelayotgan jurnalistlardan. Samarqanddagi hamkasblari uni «Stand up»lar qirolichasi», deyishadi.

– Inson biror muvaffaqiyatga erishishi uchun o'zi tanlagan kasbini chin dildan yaxshi ko'rishi kerak. Men jurnalistika olamida yashayman, – deydi lavhamiz qahramoni Mo'tabar Nurmuhammedova.

– Ayamning aytishicha, 1-sinfda o'qib yurgan chog'larimdanoq ustozlar-u maktabdoshlarimning tiliga tushgan ekanman. Alifbe bayramida sahnadagi ijroimni yig'ilganlar davomli qarsaklar bilan olqishlashganini ayam faxrlanib eslaydilar. Maktabdagi bayram, turli tadbirlarning faoli edim. Sahnadagi boshlovchilik doim mening zimmamda edi.

Bolalikdan insonda qaysidir kasbga nisbatan mehr uyg'onadi, yoshi bilan barobar bu tuyg'u ham ulg'ayib boradi. O'quvchilik yillarimda paxta dalalarida g'o'za ko'sagidan mikrofon yasab, hammani «gapirtirib» yurardim. Bu mening kasbimga ilk qadamim

bo'lgan bo'lsa, ajab emas.

Kunlarning birida Samarqanddagi STV nodavlat telekanali muxbirlikka qiziquvchi yoshlar uchun tanlov e'lon qildi. SamDUNing musiqa fakultetida o'qiydigan ukam bilan o'zimizcha ko'rsatuv g'oyasini o'ylab, kastingda qatnashdik. Dastlab kamera qarshisida gapirdik, keyin insho yozdik.

Oradan hech qancha vaqt o'tmay, ukam ikkimizni yoshlar telestudiyasiga chaqirishdi. Bu biz uchun chin ma'noda bayram bo'lgandi.

Inobat Hasanova mening birinchi ustozim. Men o'sha haqiqatg'o'y, qalami o'tkir jurnalistning shogirdi ekanligimdan faxrlanam.

«Oltin qalam» milliy mukofoti sovrindori Baxtiyor To'raxonov, O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan jurnalist Firdavs Abduxolliqovni ham o'zimga ustoz deb bilaman va doim ularning mehnatini e'tirof etaman.

Respublika miqyosidagi seminarlar, yosh ijodkorlar uchun yozgi media oromgohlarida taniqli jurnalistlar ishtirokida tashkil qilingan «Mahorat darslari»da qatnashdim. Sana-sam, hozirgacha xalqaro va respublika

darajasida qatnashgan seminarlarim soni 100 dan oshibdi.

2016-yilda Germaniyadagi davlat va nodavlat telekanallari, internet saytlarining faoliyatini kuzatib, malaka oshirish imkoniga ega bo'ldim.

Hozirgacha «Yilning eng faol jurnalisti» Respublika tanlovi, «Ozod yurt to'liqlari» media festivali, «Ijtimoiy roliklar media festivali», sud-huquq sohasini yoritgan «Yilning eng yaxshi jurnalisti» tanlovlarining Respublika bosqichi g'olibligiga erishganman. «O'zbekiston Mustaqilligiga 25 yil» esdalik nishoni bilan taqdirlanganman.

Fursatdan foydalanib, barcha hamkasblarimni kasb bayrami bilan chin qalbidan tabriklayman. Ularga mustahkam sog'liq, xonadonlariga osoyishtalik va chin ijodkorlik saodatini tilayman. Hamisha chin so'zni aytib, doim yuzlari yorug' bo'lsin, – deydi Mo'tabar opangiz mayin jilmayib. Biz esa bu samimiy tilaklari uning o'ziga ham hamroh bo'lishiga tilakdosh bo'ldik.

Nodira NAZAROVA

FAQAT QIZLAR O'QISIN!

DUGONALAR

Uch narsada shoshilmagin, deydi dono xalqimiz. Taom tanovul qilishda, pul sarflashda, do'st tanlashda!

DUGONA HAM – DO'ST

Demak, dugona tanlashda ham shoshilmay, o'ylab, mulohaza bilan ish tutgan ma'qul. Ilk bolalik chog'idan, bog'cha yoki maktabdan boshlangan dugonalik, o'rtoqlikni ko'rib, ko'pchilik havas qiladi. Shunday qadrdon bo'lib ketishadiki, bir-birlarini ko'z qarashdan, nafas olishdanoq tushunishadi. «Qiz o'rtoqlik» umrning oxirigacha davom etadigan tahsinga loyiq hol. Ko'p do'st, dugonalar, ayrim opa-singillardan ko'ra sadoqatli va oqibatli bo'ladilar. Inson hech qachon o'zi yolg'iz yashay olmaydi. U bolalikdanoq o'z tengqurlariga, ular bilan bo'g'lanishga harakat qiladi. Ko'proq qiz bolalar qizlar bilan, ayrim holatlardagina qizlar o'g'il

bolalar bilan ham birga o'ynayotganliklarini ko'rish mumkin. Qizlar mana shunday birga o'ynab, bog'chada birga bo'lib, bir-birlarini tez-tez ko'rib tursalar, o'zlari ham anglab yetmagan holda dugonalar ham bo'lishadi. Keyinchalik ulg'ayib, maktabga borganlarida ham birga bo'lishga harakat qiladilar. Bunday qizlar sinfda ham o'zlariga dugona tanlashda qiynalmaydilar.

DO'STLASHISH

Inson shaxsining shakllanishida muhim o'rin tutadi. Masalan, qizlar o'zlarining bir xil

faoliyatlari (faqat o'qishda emas, shuningdek, mehnatda bo'sh vaqtdan foydalanishadi), umumiy qiziqishlar va hayotdagi maqsadlarining o'xshashligi, bir-birlariga qalbdan mehribon, hamdard bo'lishlari va g'amxo'rlik ko'rsatishlari bilan

Qiz bolaning pok ko'ngli yetti nuqsonni yuvib ketadi.

Arman xalq maqoli

o'zaro yaqin bo'lib, dugona tutinadilar. Qizlar, umuman bir-birlari bilan dugona bo'lishga erta ehtiyoj sezadilar. Ayniqsa, sizning yoshingizda sirdosh dugonasi bo'lmagan qizlar kam topiladi. Ko'pincha qizlar o'z onalariga uyalib, tortinib aytolmaydigan gaplarini dugonalariga aytadilar. Bu qizlar – ko'p narsani onalaridan sir saqlashlari kerak, degan gap emas.

Onasining hayot tajribasi katta bo'ladi, u qizning fe'l-atvorini yaxshi tushunadi va unga to'g'ri va foydali maslahatlar berib, yo'l-yo'riqlar ko'rsatadi.

Qizlar katta bo'lgan sari dugona tanlashda ancha talabchan bo'la boradilar. Ular boshlang'ich sinfda o'qib yurganlarida: «Bizning sinfimizda (ko'chamizda) hamma qizlar yaxshi. Hammalari mening dugonam», degan bo'lsalar, balog'at yoshida fikrlari o'zgaradi va ko'plab dugonalar orasidan haqiqiy dugonalarini saralab, ular bilan aloqani mustahkamlaydilar.

Hozirgi davrda ba'zi qizlar orasida dugonalarini ma'naviy dunyosiga qarab emas, balki uning boy oiladanligiga, yaxshi, qimmatba-

ho kiyimlar kiyishga, har xil taqinchoqlar taqishga, ko'rinishi chiroyli bo'lib, ko'zga tashlanib, ajralib turishga qarab tanlaydiganlar ham uchrab turadi. Lekin bunday do'stlik haqiqiylikmi? Albatta, yo'q. To'g'ri, qizlar yashab, tarbiyalanayotgan oilalar muhiti turlicha bo'lib, bir-biridan farq qiladi. Lekin qizlar xoh o'ziga to'q oiladan, xoh kambag'alroq oiladan bo'lsin, agar ular yaxshi tarbiya topgan bo'lsalar, albatta, bir-birlarini samimiy hurmat qilib, eng yaqin dugonalar bo'lishi mumkin.

Bundaylar turmush qurib, oilali bo'lganlaridan so'ng ham, garchi bir-birlari bilan avvalgidek kunda ko'risha olmasalar-da, albatta, eslashib, bir-birlaridan xabar olib turadilar. Ular bir umr do'st bo'lib qolishlari ham mumkin. Dugonalar o'zaro sirlarini begonalariga oshkor qilmaydilar, bir-birlarini aslo yomonlamaydilar.

Qiz bolaning jamiyki boyligi – uning nomusi, bu boyluk har qanday merosdan qimmatliroqdir.

Uilyam Shekspir

O'qishda, uy ishlarida ulgurmay qolsalar, bir-birlariga yordamga oshiqadilar. Beminnat, samimiy yordamga, kiyinishda, pardozi-andoz, yurish-turishda ham dugonalar bir-birlariga misoli ko'zga bo'ladilar. Qay birlari biron xatti-harakatda me'yordan oshsalar, o'zaro tanbeh berib, tushuntirib, yo'l-yo'riq ko'rsatadilar, eng yaqin maslahatgo'y bo'ladilar.

Sevgida, kasb tanlashda ham dugonalar bir-birlariga oqilona, to'g'ri maslahat bera olishlari kerakki, kelajakdagi baxtli-saodatli kunlarida dugonalar bir-birlarini eslab, shodlikka to'lsinlar.

Dugonalar bir-birlariga opa-singillardan ham yaqin, go'yo Fotima-Zuhra misol, dunyoqarashi bir-biriga monand bo'lishlari, bir maqsad, bir intilish bilan birga qadam tashlab ulg'ayishlari mumkin. Ular biri bo'lgan hunarni ikkinchisiga o'rgatishi kerak. Bir umr do'st, o'rtoq bo'lib qolsalar, turmush taqozosi bilan bir-birlaridan uzoqda yashaganlarida ham hol-ahvol so'rasalar, demak, ular sadoqatli dugonalaridir.

Xotin-qizlar ensiklopediyasidan

O'ZBEKISTONIM

Ko'ksimdagi mag'rur osmonim,
Tog'lardayin buyuk qalqonim,
Jahon ichra eng zo'r jahonim,
Mening buyuk O'zbekistonim!

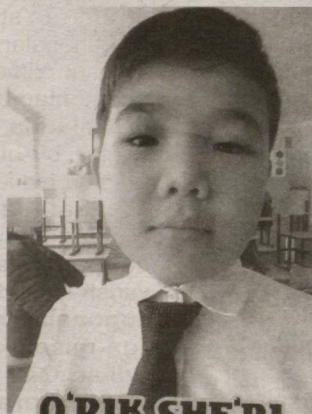
Bolalari baxtiyor, shodon,
Oллоh nazar qilgan bu makon,
O'xshashi yo'q, nurafshon bo'ston,
Mening ulug' O'zbekistonim!

O'tmishidir doim charog'on,
Kelajagi yorug', nurafshon,
Xalqim yashar ozod, farovon,
Mening mag'rur O'zbekistonim!

Daholarning Vatani bo'lgan,
Ulug'larning jon-tani bo'lgan,
Baxt-iqbol hamisha kulgan,
Mening yurtim O'zbekistonim!

Olam ichra ulug' makonim,
So'z mulkida qutlug' jahonim,
Baxtim, faxrim, sharaf-u shonim,
Mening buyuk O'zbekistonim!

Muhammadqodir TOSHPO'LATOV,
Jizzax viloyati, Do'stlik tumanidagi
10-umumta'lim maktabi o'quvchisi

O'RIK'SHE'RI

O'zi o'xshar quyoshga,
Dum-dumaloq, sap-sariq.
Totlidir qari-yoshga,
Ichi bolga to'la, liq.

O'rigidan danagi,
Totli, deydilar bobom.
Mayiz-u mag'izlardan,
Qo'shib berarlar momom.

Bog'imizdagi o'rik,
Ekan-ku foydaga kon.
Baham ko'ray siz bilan,
Kelsangiz bo'lib mehmon.

Behruz ABDULLAYEV,
poytaxtimizning Yashnobod
tumanidagi 153-umumta'lim
maktabi o'quvchisi

EZGU TILAK

Menga tortiq aylagan hayot,
Mudom ko'ngli ezgulikka shay.
Oq yuvib, oq taragan ul zot,
Men onamni Hajga yuboray!

Borlig'ini bergani uchun,
Bizni duo qilgani uchun,
Qo'llarini o'pmayin nechun?!
Men onamni Hajga yuboray!

Bizni deya ming joni halak,
Niyatimga yetkazsin falak,
Xolis qildim niyat-u tilak,
Men onamni Hajga yuboray!

Ranjitganman goh bilib-bilmay,
Anduhleri ketsin to'kilib,
Nima qildim men farzand bo'lib?!
Men onamni Hajga yuboray!

Salohiddinjon SAYFIYEV,
Urgut tumanidagi 118-umumta'lim
maktabi o'quvchisi

SEHRLI TUN

Sehrlı tun!
Ajoyib o'tdi bu kun,
Boshlandi sehrlı tun.
Bu kecha sokin va tinch,
Dilimni chulg'ar sog'inch.
Mo'jizali, sirli tun,
Xayolan bo'ldim maftun.
Oyım aytgan ertaklar,
Tuyular tirilgandek.
Millionlab yulduzlar,
Qator parvoz qilgandek.
Shamolning mayin sasi,
Maysalar shivirlashi...
Chigirtkalar kuylashi,
Qulog'imga xush yoqar.
Osmonda balqib-balqib,
Oymomo kulib boqar.
Boshqalarni bilmadim,
Bu menga juda yoqar.
Yulduzlarga termilsam,
Jarang-jurung qo'ng'iroq,
Qayerdaligin aytсам,
U yerlar juda uzoq.
Yulduzchalar karvoni,
Qayergadir yo'l olar.
Oy ularning sarboni,
Sochib borar tillolar...
Uzoq-uzoq termilib,
Kezdim xayol otida.
Ajoyib parvoz qildim,
Orzular qanotida!
Shirin uxlab qolibman,
Ko'zin suzib tong otdi.
Bobo quyosh nuri-la,
Yuzim silab uyg'otdi.
Shunday tugab sirli tun,
Boshlandi yangi bir kun!

Mahliyo XURRAMOVA,
Samarqand viloyati, Kattaqo'rg'on tuma-
nidagi 28-umumta'lim maktabi o'quvchisi

Ushbu
surat karantin davri-
dan avval olingan.

Hanuz yodimda, 11-12 yoshlar atrofi-
daman. Kutubxonaga kirib, kitob mutolaa
qilishga mehr qo'ygan onlarim... O'sha
paytlarda ham sevimli gazetamning har
sonini intilqik bilan kutib, tengdoshlarim
hayoti, o'qishlaridan boxabar bo'lgan
kezlarim mening jajji shuurimda ijodga,
she'riyatga, so'z olamiga havas uyg'ongan.
Shuning uchun hanuzgacha «Tong yulduzi»
gazetasini sevib varaqlayman... Bugun
unga shogirdlarim qalbida ham havas
uyg'otishga intilaman. Ishonamanki,
gazetaga yo'ldosh har bir yurak uni umr
bo'yi yodidan chiqarmaydi.

30 YILLIK QADDRDONIM

Rang-barang bog'lardan turfa gul yanglig',
So'z sehrlı joylaysan muxlis qalbiga.
U ko'ngil uzolmas sendan hech qachon,
Oz erur bayt bitsa sening sha'ningga.

Yuksak sahnalarga chiqqanligi rost,
Ko'ngil uzolmaydi sendan shubhasiz.
Sen-la bolalikka qaytganligi rost,
30 yillik qaddrdonim!

Umring bardavom bo'lsin,
Chaqnayver, «Tong yulduzi»m!
Sendagi sirli yog'du,
Yoritar yoshlar yo'lin.

Nur sochajak u mangu,
Ezguliklar taratar.
Sen yoshlarga qanotsan,
Sen bilan ko'kka uchar.

Qalbidagi hayotsan,
Doim qolgin men bilan.
Quyoshdek tafting ulug',
Chaqnayver, «Tong yulduzi»m!

Tursunoy HASANOVA,
Buxoro viloyati, G'ijduvon tumanidagi
43-umumta'lim maktabining boshlang'ich
sinf o'qituvchisi

Faxriddin HAYIT,
«Yoshlik» jurnali Bosh muharriri

To'shakda xasta yotgan qariya uch o'g'lini yoniga chorlabdi:

– Pahlavonlarim, mana shu uch sandiqda umr bo'yi to'plagan boyliklarim joylangan. Olovrangida oltin, qirovrangida kumush, oftobrangida sabr bor, – dedi nuroniy chuqur «uh» tortib. – Olovrangini to'ng'ichim, qirovrangini o'rtancham, oftobrangini kenjatoyim – oldingizga oling.

Katta o'g'il benihoya xursand bo'lib, shoshib ulushini yoniga olibdi. O'rtancha o'g'il ham biroz norizo qiyofada qirovrang sandiqni o'ziga tortibdi. Kenja o'g'il qattiq ranjib, sandiqqa qo'l ham urmabdi. Ota o'g'illarini zimdan kuzatib, yana so'z boshladi:

– Bolalarim, mening kunim bitgan ko'rinadi. Siz janozamdand uch kun o'tib, ushbu merosni bir joyga jamlab, ahillikda, teng ulushda bo'lib oling. Shuni unutmangki, oftobrang sandiqdagi sabr bilan bu boylikni to'plaganman.

Ko'p o'tmay, qariya bandalikni bajo keltiribdi. Chol aytgan muddatga farzandlarning sabri yetmay, merosni bo'lishishga kirishibdilar. To'ng'ich va o'rtancha o'g'illarning ko'nglini shayton ovlab, kenja o'g'ilni merosni bo'lishdan mahrum etibdi:

– Sening xazinangni o'zingda qoldiramiz, – debdi to'ng'ich o'g'il ayyorlik bilan, – o'rtancha bilan kumush va oltin tangalarni bo'lishib olamiz. Chunki sandig'ingda biz oladigan hech vaqo yo'q.

Avvaliga otasidan ranjigan kenja o'g'il endi akalardan ham qattiq xafa bo'lib, bo'sh sandiqni qo'ltiqlab uydan chiqib ketibdi.

Ko'cha-ko'yda uzoq yuribdi, holdan toyibdi. Ochlikdan sillasi qurib jonidan to'yibdi, alamdand kuyibdi, ko'ksiga mushtlab o'z joniga qasd qilmoqchi bo'libdi. Hech bir chora topolmay, pastqam paxsa devor soyasiga cho'kkalabdi. So'ngra, sandiq yodiga tushib,

uni ochibdi. Otasining «Uchinchi sandiqda sabr bor», degan vasiyatini eslab, ko'ngliga taskin enibdi. Shu dam devor ortidan ketmonning yerga urilgan tovushi eshitilibdi. Sekin o'rnidan turib, devordand mo'ralabdi. Bir otaxon behol yer chopib turgan ekan.

– Hormang, otaxon, – debdi kenjatoy.

Otaxon yigitni yoniga chorlabdi. Qotgan non, sovuq choy bilan mehmon qilibdi. Evaziga kenjatoy dehqonning yerini chopib

borib, bog'bonga ro'para bo'libdi. Mezbon norg'ul yo'lchining och qomini to'yg'azibdi, yigit evaziga unga ko'maklashibdi. Yana yo'lga tushibdi. Yechimsiz o'ylar, adoqsiz xayollar ruhini azoblasa, ochlik, tashnalik jism-u jonini holdand toydiribdi. Qir uchida cho'kkalab, oh-u faryod qilibdi. So'ngra, yana sandiqni ochib qarabdi, otasini eslab, o'zini biroz xotirjam sezibdi. Uzoqlarga tikilib, qirlar bag'rida yayrab yurgan qo'y-qo'zilarga ko'zi

SABR TO'LA SANDIQ

(Ertak)

beribdi. Dehqon saxovatli yo'lovchi yigitning beliga non tugib kuzatibdi.

Hayot va ehtiyoj bir kunlik emas-da, kenjatoy yana chorasiz qolib, qattiq tushkunlikka tushibdi. Meros qolgan sandiqni ochib qarabdi, qalbida yupanch tugibdi. Atrofga nazar tashlabdi, olisdand bog' ko'rinibdi. Bog'ga

tushibdi. Suruv tomon borib, cho'ponga uchrabdi. Uning ko'nglidand chiqib, mehrini qozonibdi, yordamchi bo'lib yollanibdi. Faqat qorin to'yarga mehnat qilar, qachon maoshga erishamand deb siqilar, ammo cho'ponga bilintirmas ekan. Bir kun qattiq g'amga botib, ketishga chog'lanibdi. Ammo sandiq yodiga tushib, uni ochib qarabdi-yu, otasining so'zlarini eslabdi.

Keyingi kuni cho'pon uning xizmatlari uchun ikkita sovliq ajratibdi. Tez orada qo'ylari bir qo'ra bo'libdi. Buni qarangi, boshiga yana sinov tushibdi: bir kuni qo'rasiga bo'ri tushib, qo'ylarni bo'g'izlabdi. Katta suruvdand sanoqli qo'ylar qolibdi. Kenjatoy qattiq ranjibdi.

Tirik qo'ylarni sotib, cho'ponlikdand voz kechishga ahd qilibdi. Tunda g'am chekib yostiqqa bosh qo'yar ekan, sandiqqa ko'zi tushibdi. Ichini ochib qarabdi-yu, otasining so'zlarini yodga olibdi. Yana yaylovga qo'y haydab ketibdi. Tez orada yana katta qo'y chivonga aylanibdi. Uy-joy qilibdi, uylanib, bola-chaqa orttiribdi. Bir kuni uch-to'rtta tilla tangani o'ynab o'tirib, otasining merosi yodiga tushibdi. Sandiqni ochib qarabdi-yu, boshidand kechirganlarini eslabdi. Otasidand minnatdor bo'lib, duoga

qo'l ochibdi. Tangalarni esa jaranglatib, nur taralib turgan oftobrang sandiq ichiga tashlabdi.

Keyin akalari haqida surishtiribdi. To'ng'ichining boyliklarini shu zahoti o'g'ri urib ketgan, boy berilgan davlat g'amiga chiday olmay, katta aka xastalanib olamdand o'tgan ekan.

O'rtancha aka otasidand so'ng dabdabali to'y qilib, bir fosiq xotinga uylangan ekan. Ochko'z ayol uning mulkini besamar sarf qilib yuborib, aka taqchillig-u yo'qchilikka toqat etmay, devonaga aylanib, shahar-u qishloqlarni kezib yurarkan.

Kenjatoy keyin yaqinlari bilan uchrashganmi, yo'qmi, uni biz ham bilmaymiz. Ammo odamlarning aytishicha, kenjatoy kimxob to'nda bozorda, sandiqdo'zga olovrang va qirovrang sandiq buyurtma berayotganini ko'rishibdi. Shuni aytisalar kerak-da: «Sabr qilsang g'o'radand holva bitar»...

HAYOTIY HIKOYA

Muallim ikki talabasiga bittadand savat berdi va:

– Eng shirin meva terib kelganingiz ta'limni tugatgan hisoblanasiz, – deya ularni olma bog'iga jo'natdi.

O'quvchilar bir soatdand so'ng qaytishdi. Birinchisi sherigining savatiga ko'z qiri bilan qarab, o'zi keltirgan mevalar chiroyliroq ko'rinayotganiga ishonch hosil qilgach, savatini o'rtaga qo'ydi.

Hammasi yara-chaqasiz, ko'zni oladigan olmalar.

Keyin ikkinchi talaba savatini ko'rsatdi. U ancha uringan, ezilgan, yara-chaqasi ko'p olmalarini terib kelgandi. Muallim uni:

– Yo'ling ochiq bo'lsin, – deb kuzatib qoldi.

Birinchi talaba ranjigancha:

– Qanday qilib, axir?! – dedi va bir o'zining, bir sherigining olmalariga ko'z tashlab.

Ustoz pichoqchasini olib, uning chiroylikkand olmasidand bir bo'lak, ta'limni tamomlagan o'quvchining uringan mevasidand bir parcha kesib:

– Tatib ko'r. Men mevandeng chiroylisini emas, eng shirinini so'ragandim, – deya undand uzoqlashdi...

Biz yaralanib ulg'ayamiz, jarohatlangandagina ta'mga kiramiz. Barchamiz jarohatlarimiz biland go'zalmiz.

Turk tilidand

Alisher TURSUNOV tarjimasini

TA'TILDAN UNUMLI FOYDALANAMIZ

Men, Dilnoza Jahonqulova Buxoro viloyati, G'ijduvon tumanidagi 30-umumta'lim maktabining 3-«A» sinf o'quvchisiman. Ta'tildan unumli foydalanib, Buxoro viloyati 3-sinf kanali tomonidan o'tkaziladigan to'garak mashg'ulotlarini muntazam ravishda kuzatib boraman. Kanal tomonidan e'lon qilinadigan onlayn-tanlovlarda faol qatnashganim uchun sertifikatlar ham olyapman. Ta'til davomida biz o'quvchilarning bilim olishimiz uchun mehnat qilayotgan ustozlarimizga ming rahmat.

«Chol bilan turna»

Poytaxtimizning Sergeli tumanidagi 300-DIUM o'quvchisi Sevinch Saitova.

Poytaxtimizning Shayxontohur tumanidagi 157-umumta'lim maktabining 5-sinf o'quvchilari Muslimaxon To'laganova, Sanobar Toshmatova, Robiya Qo'chqorova, Zuhra Mannonovanning texnologiya fanidan yasagan ijodiy ishlaridan namunalar.

TOPISHMOQLAR

Dumaloq uyasi,
Juda to'q miyasi.

Oppoq boshli,
Qora qoshli.

TEZ AYTISH

Toshloqda Ashir tosh tashir,
Dangasa Bashir bosh qashir.

Anvar MIRZAZODA

MEVALAR G'ARQ PISHGANDA...

OLMA. Olmaning asl vatani Markaziy Osiyo bo'lib, dunyoda yetti mingga yaqin turi mavjud. O'zbekiston hududida esa yuzdan ortiq olma navlari o'stiriladi.

Bu mevani xush ko'ruvchilar aqlli bo'lishadi. Chunki olma tomirlardagi qon harakatini maromiga keltirib, parishonxotirlikda, miya horg'inligida samarali vosita hisoblanadi. Tadqiqotchilarning fikricha, kishi kuniga 3 dona olma iste'mol qilsa, hatto ulug' yoshda ham xotirasi mustahkam bo'lib, miyasi yuqori aniqlikda ishlar ekan.

Olmaning foydalik jihati uning rangiga ham bog'liq. Masalan, qizil va sariq rangli olmani ko'pchilik xush ko'radi, chunki qand – uglevod ko'pligi bois, bunday olmalar juda shirin bo'ladi. Tibbiyot nuqtayi nazaridan qaralganda esa tarkibida pektin moddasi mo'l bo'lgan yashil, nordon olmaning shifobaxshligi ko'proqdir.

Qizil olmaga qaraganda ko'm-ko'k olmaning kaloriyasi biroz kam. Agar vaznni kamaytirmoqchi yoki qand xastaligidan himoyalanoqchi bo'lsangiz, ko'k olma, ya'ni nordon-shirin olmalarni iste'mol qilgan ma'qul.

Manzura UBAYDULLAYEVA tayyorladi

Pazanda qizga!

BODRING VA KARAMDAN SALAT

Kerakli masalliq:

4–5 dona bodring, yarimta karam, 2–3 bog' ko'katlar, 3 oshqoshiqda o'simlik moyi, 2–3 bo'lak sarimsoq piyoz.

Tayyorlanishi:

bodring va karam somoncha shaklda to'g'raladi. Ko'katlar esa mayda to'g'raladi va tuz, shakar, sirka hamda o'simlik moyi qo'shib aralashiriladi.

QATLAMA BULOCHKA

Kerakli masalliq:

0,5 litr sut, keragicha un (1-sort), 2 oshqoshiq xamirturush, 3 oshqoshiq shakar, yarim piyola pista yog'i, 200 gr margarin, 2 dona tuxum, bir chimdim tuz, keragicha mak.

Tayyorlanishi:

sutni ilitib, unga 2 dona tuxum, shakar va xamirturush solib aralashiramiz hamda 15 daqiqaga iliq joyga qo'yamiz. 15 daqiqadan so'ng ushbu massaga vanilin, yog', tuz, oldindan tayyorlab qo'yilgan unni oz-ozdan solib, xamir qoramiz va 40 daqiqaga tindiramiz. So'ngra, xamirni 3 ga bo'lamiz, xamirlarni o'rtacha kattalikda yoqan holda margarin surtib, rulet holatida o'rab chiqamiz va 10 daqiqaga ustiga sochiq to'shab tindiramiz. Har birini yoyib, 8–12 ga bo'lib rogalik shaklida o'raymiz, ustiga mak sepamiz va gaz pechida 30–40 daqiqa davomida pishirib olamiz.

Yoqimli ishtaha!

NARGIZA tayyorladi

«BULBULCHA» 50 YOSHDA

Oramizda oynayi jahon orqali chiqib, o'zining quvnoq, baxtli bolalik haqidagi qo'shiqlarini kuylagan bolalarni ko'rib, hammamizning havasimiz kelgan. Bu qo'shiqlarni birgalikda tinglarkanmiz, doimo shirin xotiralar og'ushiga g'arq bo'lamiz.

Diyorimizda ana shunday bolalar ashula va raqs ansamblining eng yoshi ulug'i, bolalar ansamblarining yo'l boshchisi «Bulbulcha» ashula va raqs ansambli ekanini bilasizmi? Bu ansambl 1970-yilda O'zbekiston teleradio-kompaniyasi qoshida tashkil etilgan. Uni tashkil etishda O'zbekiston xalq artisti, «Sog'lom avlod uchun» davlat mukofoti sovrindori ustoz Shermet YORMATOV jonbozlik ko'rsatdi.

Ansamblni tashkil etishdan maqsad nima edi? Bu savolimizga Shermet Yormatov shunday javob berdilar:

– Musiqa orqali bolani tarbiyalash, oq-u qorani ajratishiga ko'maklashish mumkin. Mening maqsadim, musiqa orqali bolajonlar qalbiga yaxshilik urug'larini sepish, komil inson bo'lib yetishishlariga ko'maklashish edi. Xor jamoasini endi tuzgan kezarim iqtidorli bolalar, bo'lajak san'atkor, san'atga havasmand bolajonlar ota-onalari bilan birgalikda «Bulbulcha» tomon intilishdi. Bir kuni qo'l telefonim jiringlab qoldi. Go'shakni ko'tarsam, bir ayol salom-alik qildi-yu, rahmat ayta ketdi. «O'g'lim bilan qizim «Birgalikda kuylaymiz» teleko'rsatuvini boshlanishini ilhaq bo'lib kutadi. Shunchaki tomosha qilishmaydi, qo'llariga qog'oz-qalam olib, sizning har dasturda kuylaydigan ashulangizni yozib, kuylashni o'rganishadi», degan edi. Bu, albatta, menga katta kuch va shijoat berdi. «Bulbulcha» nafaqat bolalar san'atini respublika

bo'ylab targ'ib etdi, balki minglab murg'ak qalblarning san'at olamida o'z yo'llarini topishiga sabab

bo'ldi. Menimcha, men ko'zlagan maqsadimga erishdim...

Hozirda ansambl tarkibida kichik yoshdagi bolalar, o'rta yoshlilar, va o'smir yoshdagi bolalar uchun xor guruhlar mavjud. «Bulbulcha» nafaqat mamlakatimizda, balki xalqaro nufuzga ega bo'lgan Fransiya, Xitoy, Turkiya, Rossiya, Bolgariya, Belorussiya, Ukraina, Kongo, Finlandiya, Latviya, Litva, Estoniya, MDHga a'zo davlatlarida ham o'zbek san'atini munosib namoyish etib, 50 ga yaqin turli darajadagi mukofotlariga sazovor bo'lgan. «Bulbulcha» ansamblining yuksalishiga xor ustozlari Noila Artikova, Gulbahor Mansurova, Dildora Naipova, O'ktamjon Shokarimovlar o'z hissalarini qo'shib kelmoqdalar. Bugun esa ushbu katta oila tashkil etilganiga 50 yil to'ldi.

O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan xonanda Sevara NAZARXON:

– Bolalarning qalbiga ko'chgan ohanglar ularning ma'nan o'sishida, ruhan yuksalishida o'z ta'sirini ko'rsatmasdan iloji yo'q. Bu borada esa farzandlarimizning bolalikda eshitgan, aytib yurgan qo'shiqlari juda katta rol o'ynaydi. Bolalarni o'z farzandlariday suyub-erkalaydigan Shermet otaning musiqa olamiga qadam qo'yishidagi

mehnatlari beqiyos. Ustozning o'z kasbining yuqori malakali ustasi ekanligiga hech bir shubha yo'q.

O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan xonanda Farhod SAIDOV:

– Ilk bora Glier musiqa maktabiga kelganim hali ham yodimda. Musiqa maktabida o'qiyotga-

nimda ustoz Shermet Yormatov maktabimizga tashrif buyurganlar. O'sha yerda mening kichik iste'dodimni ko'rib, o'zlari tashkil etgan «Bulbulcha» ashula va raqs ansambli taklif qilganlar. Men ham bu taklifni eshitib, juda quvonganman. «Bulbulcha» ashula va raqs ansambli birinchi kichik yoshdagilar xorida, so'ng o'smirlar guruhida tahsil oldim. 1990-yilda Shermet aka Yormatov bilan birgalikda Turkiyaga borganmiz. O'shanda bor mahoratimni ishga solib, Gran-pri mukofotiga sazovor bo'lganman. «Bulbulcha» nomini eshitsam, qalbmida bolaligimning yorqin xotiralari uyg'onadi. «Bulbulcha» xori bilan birgalikda ikkita qo'shiq yozdik. Birinchisi «Mustaqil diyorimiz» nomli Vatanimizni madh etuvchi qo'shiq bo'lsa, keyinroq shoir Eshqobil Shukur she'ri bilan «Sumalak» qo'shig'ini bolajonlar bilan birgalikda kuyladik.

Aynan shu qo'shiq 13 yil davomida Navro'z tantanalarida yangradi. Bu qo'shiqlarni azbaroyi «Bulbulcha»ni yaxshi ko'rganimdan, suvganimdan yozganman. «Bulbulcha»ning 50 yillik to'yi butun yurtimiz bolalarining bayrami. «Bulbulcha» minglab, millionlab bolalarni tarbiyaladi. Ularning ichida mashhur sozandalar, olimlar, qo'shiqchilar, iqtisod fanlari doktorlari ham bor. Hattoki, AQSHda Maykl Jeksonni guruhida ovoz sozlash bilan shug'ullangan Burxon Bo'riyevdek insonlar ham «Bulbulcha»ning tarbiyalanuvchisidir. Ulug' yoshing qatlug' bo'lsin – «BULBULCHA»!

Azizbek ABDUMALIKOV,
poytaxtimizning Chilonzor tumanidagi 202-umumta'lim maktabi o'quvchisi

BIZNING TELEGRAM RAQAMIMIZ: (94) 645-90-70

Muassis:

**O'zbekiston Respublikasi
Xalq ta'limi vazirligi**

**Bosh muharrir
Feruz AADILOVA**

Gazeta O'zbekiston Respublikasi Prezidenti administratsiyasi huzuridagi axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligida 0208-raqam bilan 2019-yil 10-iyunda ro'yxatdan o'tgan.

TAHRIR HAY'ATI:

Dilshod KENJAYEV,
Alisher S'ADULLAYEV,
Murtazo SULTONOV,
Feruz JALILOVA,
Ashurali JO'RAYEV,
Feruz MATYOQUBOV
(mas'ul kotib)

**Navbatchi muharrir
Muhammadsharif
FAYZULLAYEV**

**Rassom
Feruzbek KAMOL o'g'li**

**Sahifalovchi-dizayner
Shaxobiddin
MAXMADIYEV**

«O'zbekiston» NMIU bosmaxonasida chop etildi. Gazetaning poligrafik jihatdan sifatlil chop etilishiga bosmaxona mas'ul. Manzilimiz va bosmaxona manzili: Toshkent shahri, Navoiy ko'chasi, 30-uy. Indeks: 100011. Obuna indeksi: 198. www.tongyulduzi.uz e-mail: tongyulduzi1929@mail.uz telegram: t.me/tongyulduz Adadi – 4000 Buyurtma – V 4202

Tahririyatga kelgan barcha qo'lyozmalar tahrir qilinadi, mualliflarga qaytarilmaydi. Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan tashkilot javobgar. Shakli A-3, 2 bosma taboq. Bahosi kelishilgan narxda. Gazeta haftaning dushanba kuni chop etiladi. Topshirish vaqti – 18:00 Topshirildi – 18:00 Tel./faks: (99871) 244-63-08